

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 88/2007(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 13 Μαΐου 2009

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Άντρου Μιχαηλίδη, κ. Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών **21(5)**, **21(6)**, **22(1)** και **33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.-(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.»

21.-(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.»

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο Τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά,

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής,

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

33.–(2) «Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνεται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες ιστορίες (reality shows), λαμβάνουν υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός οικογενειακής ζώνης και κάμνουν τις αναγκαίες αναπροσαρμογές.»

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **5/9/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1–4:

1. Στις **7/6/2007**, μεταξύ των ωρών **14:50 – 16:50**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή *«Με αγάπη»*, χωρίς να διασφαλίζει ότι οι τηλεθεατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, αφού η εκπομπή έφερε σήμανση (12), ενώ κατά τη διάρκειά της μεταδόθηκε λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της εν λόγω εκπομπής, στην οποία θέμα συζήτησης ήταν τα **μυστικά της ερωτικής ζωής**, μεταδόθηκε μαγνητοσκοπημένη συνέντευξη μιας πρώην ιερόδουλης (Μαρία). Στη συνέντευξη η γυναίκα κατέθετε την εμπειρία της και τα βιώματά της από την περίοδο που εργαζόταν ως ιερόδουλη. Ανάμεσα στα άλλα μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Να σε ρωτήσω λίγο έχεις δει την αντρική κοινωνία από την άλλη της πλευρά. Από την πλευρά που δεν την βλέπουν οι σύζυγοι, οι μητέρες, οι κόρες, οι αδελφές. Αυτό που έχεις ζήσει είναι πράγματα που σε εξέπληξαν καθοδόν;*
- Μαρία (...)
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Είναι πράγματα που συμβαίνουν στην πραγματικότητα της Κύπρου, είναι προβληματικές προσωπικότητες που έρχονται να εκτονωθούν κοντά σου, που ακούγοντάς σε να μου μιλάς σε μια προηγούμενη επαφή που είχαμε δεν πίστευα στα αφτιά μου. Εσύ που τα έζησες αυτά τα πράγματα πώς αντιδρούσες;*
- Μαρία: *Αρχικά αντιδρούσα χωρίς να σκέπτομαι, αντιδρούσα γιατί έπρεπε να γίνει έτσι, έπρεπε να λειτουργήσω με αυτό τον τρόπο, λόγω του ότι χρειαζόμουνα τα χρήματα.*
- (...)

- Μαρία: Όταν είδα στην πορεία της εξέλιξης του επαγγέλματος ότι οι άνδρες, οι άνθρωποι, δεν είναι φυσιολογικοί, φυσιολογικά μας παρουσιάζονται αλλά στην ουσία δεν είναι φυσιολογικοί, εκεί αντιλήφθηκα πόσο, μα πόσο ανωμαλία υπάρχει σε αυτόν τον κόσμο, πόση διαστροφή υπάρχει σε αυτόν τον κόσμο κι έτσι επέλεξα να μείνω μόνη.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Γλυκιά μου, μίλησες για διαστροφές, μίλησες για άλλα πρόσωπα που φαίνονται προς τα έξω και άλλα πρόσωπα που βγάζουν στο κρεβάτι τους. Θες να μας πεις περισσότερες λεπτομέρειες γιατί αυτό ακριβώς το θέμα μελετούμε σήμερα. Το τι συμβαίνει στο προφίλ ενός άνδρα που μπορεί να έχει και σημαντικές θέσεις στην κοινωνία και παρόλα αυτά υπάρχει μια διαστροφή. Φαντάζομαι ότι θα κινδύνευσες και αρκετές φορές.
- Μαρία: Πάρα πολλές φορές, πάρα πολλές φορές ήρθα αντιμέτωπη με πολλούς κινδύνους, σοβαρούς κινδύνους, κινδύνευσε και η ζωή μου (...) αλλά εκτός από το επάγγελμα αυτό κάνουμε και το ρόλο του ψυχαναλυτή. Γιατί όλα αυτά τα άτομα έρχονται σε εμάς, έρχονται στην ουσία εκτός από το να εκτονωθούν και να βγάλουνε προς τα έξω οποιαδήποτε διαστροφή τους, οποιαδήποτε ανωμαλία τους, έρχονται να κάνουν και την απαραίτητη ψυχανάλυση. Γιατί δυστυχώς έχω ακούσει πολλά, έχω ακούσει πολλά που άλλα στέκουν και άλλα δεν στέκουν.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Ως επί το πλείστον άνδρες οι οποίοι θα προτιμούσαν να είχαν μια ερωτική επαφή του ίδιου φύλου; Αυτό εννοείς;
- Μαρία: Ναι μου συνέβηκε κι αυτό. Δυστυχώς το έχω δει και αυτό. Έχω δει και αυτό, άνδρες να έρχονται και να ζητάνε το ίδιο φύλο. Να ζητάνε κάτι παραπάνω από το ίδιο φύλο και έχω συνεργαστεί σαν φίλες. Σαν να είμαστε δυο φίλες. Έχω δει αρκετά, έχω ζήσει τόσα πολλά ...
- Τηλεπαρουσιάστρια: Μαρία, τι έχεις μάθει από όλα αυτά; Δηλαδή μίλησες πριν για διαστροφές, ως επί το πλείστον οι άνδρες οι συγκεκριμένοι, καταρχάς νεότεροι σε ηλικία, οι περισσότεροι που εξέφρασαν ένα προβληματικό προφίλ ή μεγαλύτεροι;

- Μαρία: Οι περισσότεροι ήταν νεότερης ηλικίας, αλλά και γύρω στα σαράντα σαρανταπέντε υπήρχε αυτό το συγκεκριμένο. Από σαρανταπέντε και πάνω θα έλεγα είναι πιο προσγειωμένοι, πιο ήπιοι άνθρωποι, δύσκολα ζητούσαν κάτι πιο επιθετικό. Συνήθως τα νεαρά άτομα και τα άτομα από τριάντα ως σαράντα ήταν η πλειοψηφία που ζητούσανε κάτι διαφορετικό.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Όταν λες κάτι διαφορετικό θες να μας προσδιορίσεις λίγο πιο ανοικτά αυτό που εννοείς; Το κάτι διαφορετικό έχει να κάνει με φαντασιώσεις;
- Μαρία: Έχει να κάνει με φαντασιώσεις, άλλοι τις είχαν από μικροί από συζητήσεις που είχα κάνει. Άλλοι τους είχε συμβεί από το οικογενειακό τους περιβάλλον και μάλλον τους άρεσε, σαν ένας βιασμός. Συνέβη να μου εκμυστηρευτούν πολλά άτομα ότι βιάστηκαν από το οικογενειακό τους περιβάλλον, πράγμα που τους άρεσε και στη συνέχεια το υιοθέτησαν. Συνέβη όμως και κάποια άτομα να το είχαν φαντασίωση από μικρά παιδιά και εξελιχθήκανε ακριβώς με αυτό τον τρόπο και στην πορεία ωριμάζοντας...
- Τηλεπαρουσιάστρια: Μαρία, υπήρχαν περιπτώσεις ανδρών που ήθελαν να έχουν ρόλο γυναίκας; Αυτούς που ακούμε συχνά να λέμε ότι βρίσκονται σε λάθος ερωτική σχέση; Δηλαδή άνδρες που δεν εκφράζουν την ερωτική τους προτίμηση και παραμένουν σε γάμους λάθος γι' αυτούς;
- Μαρία: Ναι συμβαίνει και αυτό. Συμβαίνει να έχω συναντήσει άτομα που έρχονται καθαρά με γυναικεία εσώρουχα, καθαρά απέξω αντρικό κοστούμι και από μέσα γυναικεία εσώρουχα σε όλο τους το μεγαλείο. Θα έλεγα και συνέβηκε όντως αυτά τα άτομα να έχουν ξεχωρίσει τι ακριβώς είναι και τι ακριβώς θέλουν να κάνουν, αλλά να μη μπορούν να το εκφράσουν, λόγω του ότι η Κύπρος είναι μια κλειστή κοινωνία και λόγω του τι θα πει ο κόσμος. Όμως αρκετοί από αυτούς πήρανε την απόφαση να δώσουνε τέλος σ' αυτό, γιατί ουσιαστικά είναι ένα μαρτύριο γι' αυτούς και να εκφέρουνε γνώμη στο τι θέλουν να είναι.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Είναι πολλοί αυτοί αντιλαμβάνομαι ...
- Μαρία: Αρκετοί θα έλεγα, αρκετοί, στην πλειοψηφία.

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Μαρία μου, λέγεται ευρέως ότι μέσα από το δικό σου επάγγελμα μπορούν να ζήσουν την κοινωνία χωρίς να είναι από το μασκαρεμένο πρόσωπο. Έξω βλέπουμε ανθρώπους κλειδιά, παρακολουθούμε να συμβαίνει ένα είθισται, να κρατούν τα προσχήματα, εσύ σήμερα μας διαφωτίζεις για το πραγματικό προφίλ αυτής της κοινωνίας. Μέσα από τα πολλά χρόνια δουλειάς σου. Θα έλεγες ότι αυτή η κοινωνία τελικά, απ' αυτή που γνώρισες, είναι ως επί το πλείστον προβληματική; Αφού εκφράζεται προβληματικά ερωτικά;*
- Μαρία: (...) *φυσικά σε αυτό τον τόπο που λέγεται Κύπρος, είναι ένα νησί που υπήρχε σε μεγάλο βαθμό ο θεσμός της οικογένειας, λόγω του ότι όμως αυτοί οι άνθρωποι έχουν ζήσει σε ένα κλειστό περιβάλλον, έχουν αρχίσει και βγάζουν ένα προφίλ εντελώς διαφορετικό από αυτό που φαίνεται να ισχύει. Εγώ πιστεύω ότι σαν κοινωνία εθελουφλούν, πραγματικά και σοβαρά προβλήματα υπάρχουν και στην οικογένεια και έξω από την οικογένεια.*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Είναι υψηλά ιστάμενα πρόσωπα ως επί το πλείστον; Ήταν υψηλά ιστάμενα πρόσωπα αυτά που γνώρισες ή κοινοί θνητοί; Δηλαδή ήταν άνθρωποι που κρατούσαν θέσεις κλειδιά;*

Η Μαρία δεν θέλησε να απαντήσει σε αυτή την ερώτηση.

Ωστόσο, η τηλεπαρουσιάστρια επιμένει στο ίδιο θέμα και συνεχίζεται ο διάλογος.

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Μαρία μου σε ρωτώ, γιατί άμα υπάρχει μια προβληματική συμπεριφορά στα ερωτικά και κρατούν και θέσεις κλειδιά, αντιλαμβάνεσαι ότι όλη αυτή η προβληματικότητα περνά και μέσα από τη θέση τους. Αλλά αν μπορείς να μου απαντήσεις.*

Ούτε τώρα δεν απαντά στην ερώτηση που της έχει τεθεί.

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Ακούμε για προβλήματα πρόωρης εκσπερμάτωσης ευρέως (στην Κύπρο 1 στα 3 άτομα) και προβλήματα στύσης. Αντιμετώπισες αυτά τα προβλήματα που εκφράζονται τουλάχιστον από τους σεξολόγους ότι αγγίζουν τη μάζα των αντρών;*

- Μαρία: Όσον αφορά το πρώτο ερώτημά σας που είναι η πρόωρη εκσπερμάτωση, αυτό έχει να κάνει με το ψυχολογικό και τη βιασύνη των Κυπρίων για κάτι διαφορετικό. Αυτός ο πόθος για κάτι διαφορετικό φέρνει την πρόωρη εκσπερμάτωση, γιατί οι πλείστοι συνήθως μου έχουν πει ότι δεν το παθαίνουν με τη σύζυγό τους, η οποία σύζυγός τους είναι χρόνια σύζυγος και είναι πλέον σαν αδερφή τους. Το παθαίνουν με μια νέα ερωτική σύντροφο που είναι μια φαντασίωση που θέλουν να εκπληρώσουν. Αυτό συμβαίνει ναι, και είναι για μένα καθαρά θέμα ψυχολογίας. Όσον αφορά στην πρόωρη εκσπερμάτωση που είναι στην πρώτη τους φορά, τη δεύτερη φορά συνήθως τα πάνε πολύ καλά.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Υπάρχουν προβλήματα στύσης, ευρέως όπως μας αναφέρουν επαναλαμβάνω οι άνθρωποι, οι ειδικοί που ασχολούνται, ή τελικά είναι όλα θέμα μυαλού και θέμα ερωτικής συνάντησης με συγκεκριμένο πρόσωπο;
- Μαρία: Ναι, για μένα αυτό ισχύει. Είναι θέμα μυαλού και θέμα συντρόφου. Εξαρτάται κατά πόσο θα νοιώσει έλξη για το πρόσωπο που θα δει οποιοσδήποτε άνδρας, εξαρτάται τι θα έχει στο μυαλό του εκείνη τη στιγμή και πως θέλει να εκφράσει αυτή τη φαντασίωση που έχει.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Άρα ως επί το πλείστον είναι φαντασίωση που ζητά ο πελάτης.
- Μαρία: Φαντασίωση με πολλή διαστροφή, με πολύ μαζοχισμό, κάτι διαφορετικό που δυστυχώς για τον Α ή Β λόγο δεν μπορούν να το ζητήσουν από τις συζύγους τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συνέντευξης η οθόνη μοιράζεται στα δύο (split-screen). Στην μια πλευρά παρουσιάζεται η γυναίκα, καθισμένη με την πλάτη στην κάμερα (ούτως ώστε να μην φαίνεται το πρόσωπό της) και στην άλλη παρουσιάζεται το γραπτό κείμενο της συνέντευξης (ερωτήσεις τηλεπαρουσιάστριας και απαντήσεις ιερόδουλης).

Η συνέντευξη παρουσιάζεται σε δύο μέρη. Μετά το πρώτο μέρος (στο οποίο λέχθηκαν τα πιο πάνω) ακολουθεί συζήτηση με καλεσμένους στο στούντιο ένα ομοιοπαθητικό (Γιώργος Κατσώνης), ένα θεολόγο (Ανδρέας Πιτσιλλίδης) και ένα ιατρό-σεξολόγο (Λώρης Κυριάκου). Η τηλεπαρουσιάστρια ενημερώνει τους τηλεθεατές, λέγοντας τα εξής: «ακολουθούν πολλά και αποκαλυπτικά από τη Μαρία στο β' μέρος της συνέντευξής της».

Στα πλαίσια της συζήτησης στο στούντιο η τηλεπαρουσιάστρια υποβάλλει ερωτήσεις στους καλεσμένους. Ανάμεσα στα άλλα μεταδίδεται και το ακόλουθο λεκτικό:

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Πώς μπορεί να διατηρηθεί μια καλή ερωτική σχέση στο ζευγάρι, όταν αυτό τείνει να γίνει αδερφός με αδερφή, τείνει να ασχολείται περισσότερο με τα προβλήματα της καθημερινότητας, με τα παιδιά, τα χρέη, τη ρουτίνα παρά ο ένας με τον άλλο;*
- Κατσώνης: *Το ζευγάρι πρέπει να προσπαθήσει να δημιουργήσει μια ποιότητα στη σεξουαλική πράξη. Να μη μείνει στην απλή ρουτίνα, την επανάληψη.*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Η ποιότητα στην ερωτική πράξη εξαρτάται από τα συναισθήματα;*
- Κατσώνης: *Εξαρτάται από τα συναισθήματα, εξαρτάται από το κατά πόσο θέλουμε να δώσουμε στο σύντροφό μας, να του προσφέρουμε και όχι απλώς να πάρουμε, εξαρτάται από το αν ο άνδρας που είναι το επιθετικό κομμάτι στη σχέση, επιδιώκει απλώς να ευχαριστηθεί και τίποτε περισσότερο, ενώ η έγνοια του δεν πρέπει να είναι να πάρει αλλά να δώσει, να βοηθήσει τη γυναίκα του να ικανοποιηθεί και εκείνη. (...)*

Η παρουσιάστρια απευθύνεται στον Ανδρέα Πιτσιλλίδη και ζητά την άποψή του για τη διαπίστωση της Μαρίας ότι οι νεαρότεροι σε ηλικία αντιμετωπίζουν περισσότερα ερωτικά προβλήματα. Μεταδίδεται ο ακόλουθος διάλογος ανάμεσα στον προαναφερθέντα και την τηλεπαρουσιάστρια:

- Πιτσιλλίδης: Φαίνεται ότι καλλιεργήθηκε τις περασμένες γενιές μια τάση να είναι χρησιμοθηρική εκμετάλλευση όσον αφορά τη σεξουαλική πράξη, να είναι καταναλωτικό προϊόν η γυναίκα
- Τηλεπαρουσιάστρια: Δηλαδή;
- Πιτσιλλίδης: Ήλθαμε δηλαδή εκεί απ' όπου ξεκινήσαμε η ανθρωπότητα στο ότι η γυναίκα είναι ...
- Τηλεπαρουσιάστρια: Θήραμα; Το προϊόν προς κατανάλωση;
- Πιτσιλλίδης: Στην καλύτερη των περιπτώσεων. Προϊόν προς εκτόνωση, σεξουαλική ανακούφιση. Θεωρείται μαγκιά στην ανδροπαρέα αυτός που κορόιδεψε και είχε πολλές ερωτικές συντρόφους (...)
- Κυριάκου: Στην σεξουαλική επαφή θα μπορούσα να πω ότι επιτρέπονται τα πάντα, φτάνει να τηρούμε 3 όρους. Αυτοί οι 3 όροι ποιοι είναι: αυτό το οποίο θα γίνει μεταξύ του ζευγαριού να είναι και από τους 2 αποδεκτό, δεν θα γίνει κάτι με το ζόρι. Γιατί αν ένας από τους 2 καταφεύγει στην πίεση για να πάρει από τον ή την σύντροφο αυτό που αναζητά ...
- Τηλεπαρουσιάστρια: Είναι βιασμός.
- Κυριάκου: Για το σύντροφο στο τέλος της μέρας θα καταλήξει βάσανο η σεξουαλική επαφή και όχι ικανοποίηση, ευχαρίστηση. Δεύτερο αυτό που θα γίνει δεν θα προκαλεί σωματική βλάβη, ούτε στον ένα ούτε στον άλλο σύντροφο και τρίτο αυτό που θα γίνει δεν θα ταπεινώνει δεν θα εξευτελίζει ως άτομο ούτε τον ένα ούτε τον άλλο. (...)

Ακολουθεί το β' μέρος της συνέντευξης της Μαρίας στην τηλεπαρουσιάστρια της εκπομπής.

- Τηλεπαρουσιάστρια: Συνδέθηκες περιστασιακά ως φίλη με τους πελάτες σου; Δηλαδή ήταν πελάτες που επαναλαμβάνονταν Μαρία; Έρχονταν και ξανάρχονταν άρα σας δόθηκε η ευκαιρία να συνδεθείτε σε ένα επίπεδο πιο προσωπικό, πιο ερωτικό, φιλικό;

- Μαρία: *Ναι. Μου δόθηκε η ευκαιρία να συνδεθώ φιλικά με αρκετά άτομα και αρκετά άτομα από αυτά στην πορεία της γνωριμίας μας δεν θέλανε οτιδήποτε σεξουαλικό από μένα. Θέλανε καθαρά μια ψυχανάλυση, να πούνε το πρόβλημά τους, να πούνε τι τους προβληματίζει και εσύ να τους δώσεις μια συμβουλή, μια παρηγοριά, ήτανε για αυτούς ανακούφιση. Το έβλεπα περισσότερο να γίνεται κάθε φορά στην πορεία που τα άτομα αυτά ερχόντουσαν μόνα τους σε μένα και τους άρεσε καθαρά η συζήτηση.*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Αισθάνθηκες ποτέ ερωτική ευχαρίστηση με έναν από τους πελάτες σου;*
- Μαρία: *Όχι ποτέ. Πολύ δύσκολο. Δεν μπορώ να εκφραστώ, δεν μπορώ να εκφραστώ με αυτό τον τρόπο. Δεν μπορούσα να λειτουργήσω ποτέ με αυτό τον τρόπο, γιατί πάντα για μένα ήταν θέμα επιβίωσης. Δεν ήταν θέμα ευχαρίστησης.*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Όταν κάτι ήταν για σένα δύσκολο για να συμμετέχεις, όταν ήταν για σένα αποτροπιαστικό, όταν για σένα ήταν όπως είπες κι εσύ πριν μέσα στα πλαίσια του μαζοχισμού, του σαδισμού, πώς αντιδρούσες; Συμμετείχες επειδή ήταν η δουλειά σου ή αντιδρούσες;*
- Μαρία: *Υποχρεωτικά επειδή ήταν η δουλειά μου κι επειδή έπρεπε να κρατήσω κάποιο κόσμο, έπρεπε να συμμετέχω (...)*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Υπήρχε ώρα συγκεκριμένη που διαρκούσε μια συνάντηση ή αυτό είναι, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιοι κανόνες σε αυτή τη δουλειά. Υπήρχε συγκεκριμένο ραντεβού που διαρκούσε η συγκεκριμένη συνάντηση;*
- Μαρία: *Ναι, υπήρχε πρόγραμμα που διαρκούσε σαράντα λεπτά.*
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Πώς αισθάνεσαι τώρα που βγήκες από αυτή τη δουλειά;*
- Μαρία: *Αισθάνομαι γαλήνη, ανακούφιση και ηρεμία. και στόχος μου είναι να φύγω από την Κύπρο (...)*
(...)
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Οι τιμές ποιες είναι;*

- Μαρία: Οι τιμές κυμαίνονται ανάλογα. Ανάλογα από το πρόγραμμα, 20 λίρες ήταν το εντελώς απλό πρόγραμμα που ήτανε το μασάζ και η εκτόνωση με το χέρι, 30 λίρες ήτανε μασάζ και στοματικό, 40 λίρες ήτανε μασάζ και έρωτας και γύρω στις 60-70 λίρες ήτανε το πρόγραμμα το μαζοχιστικό.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Το οποίο μαζοχιστικό πρόγραμμα, εσύ έπρεπε να είσαι σε ρόλο θύτη; Εσύ να προκαλείς τον άνθρωπο απέναντι να υποφέρει;
- Μαρία: Μα όλοι αυτοί που θέλανε μαζοχισμό, θέλανε είτε να κάνουνε το σκλάβο, να είσαι εσύ η αφέντρα τους και αυτοί να κάνουνε το σκλάβο, είτε να φοράνε γυναικεία εσώρουχα τα οποία φέρνανε μαζί τους, μαζί με τις καλτσοδέτες και ζαρτιέρες και θέλανε δονητή. Υπήρχανε άτομα που θέλανε να τους ξεφτιλίσεις, να τους βρίσεις, να τους υποβάλεις σε αυτό τον πόνο. Ακόμη και ψυχολογικό πόνο. Το ζητούσανε μόνοι τους.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Δηλαδή;
- Μαρία: Εγώ αντιδρούσα πάνω σε αυτό και ρωτούσα γιατί; Γιατί αυτός ο λόγος, γιατί να συμβεί αυτό; Και απλά μου απαντούσε ότι έτσι μάθαμε από μικρά παιδιά, ότι κάποιος τους έμαθε έτσι. Είτε ήταν γκουβερνάντα, είτε από το οικογενειακό περιβάλλον, από το φιλικό. Κάποιος τους μύησε σε αυτό και τους έχει μείνει και το θέλανε μέχρι σήμερα.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Υπήρχαν περιπτώσεις που ήθελαν να προκαλούν πόνο;
- Μαρία: Αν θυμάμαι 1-2 φορές στη ζωή μου, στην περίοδο της εργασίας που έκανα κι αυτό χωρίς αποτέλεσμα φυσικό γιατί δεν δέχτηκα κάτι τέτοιο. Οι περισσότεροι θέλανε οι ίδιοι να νοιώσουν αυτό τον εξευτελισμό και αυτό τον πόνο.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Σχετικά με τα νέα παιδιά, οι πελάτες σου ως επί το πλείστον ήταν νέοι, μεσήλικες, πιο ηλικιωμένοι;
- Μαρία: Υπήρχαν νεαροί πελάτες αλλά τα νεαρά παιδιά δεν ήτανε σε normal, φυσιολογική αντίδραση. Ζητούσανε και εκείνα να έχει περιεχόμενο μαζοχισμού. Κι εγώ πάλι αναρωτιόμουν πώς είναι δυνατό να είναι τόσο μικρά σε ηλικία και

- να θέλουν κάτι ανάλογο; Και πάλι μου φέρνανε παράδειγμα από το οικογενειακό περιβάλλον. Ότι κάποιος προσπάθησε σε ηλικία 5,6,7 χρονών, συνέβηκε κάτι και από τότε τους έχει μείνει απωθημένο.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Δηλαδή σεξουαλική παρενόχληση;
 - Μαρία: Ναι, ναι. Αρκετοί μου έλεγαν αυτό το συγκεκριμένο, από το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον.
 - Τηλεπαρουσιάστρια: Τί άλλο κοινό γνώρισμα έχεις δει μέσα από τους συγκεκριμένους πελάτες; Δηλαδή μαζοχισμό ζητούσαν οι πιο πολλοί, έλεγαν ότι δεν είχαν σεξουαλικά ανακαλύψει την ταυτότητά τους;
 - Μαρία: Όχι. Όπως έδειχνε, αυτό που ζητούσαν οι περισσότεροι ήξεραν ακριβώς τι θέλανε. Δεν είχαν όμως... θέλανε να παίζω εγώ το ρόλο του άνδρα και αυτοί να παίζουν το ρόλο της γυναίκας.
 - Τηλεπαρουσιάστρια: Αυτό οι περισσότεροι ζητούσαν;
 - Μαρία: Το ζητούσαν ναι σε μεγάλο βαθμό. Και να πούμε κιόλας, να συμπληρώσουμε ότι οι περισσότεροι ήταν παντρεμένοι.
 - Τηλεπαρουσιάστρια: Πιστεύεις ότι αυτοί είναι gay;
 - Μαρία: Δεν πιστεύω ότι είναι gay είναι σίγουρα bi-sexual, όμως στην πορεία μπορεί να γίνουν και gay. Όταν υπερισχύει αυτό, υπερισχύει να θέλουν να παίζουν το ρόλο της γυναίκας από το να θέλουν να παίζουν το ρόλο του άνδρα, δεν είναι καθόλου απίθανο να συμβεί κι αυτό.
 - Τηλεπαρουσιάστρια: Σε προβλημάτισε όταν έπρεπε να παίζεις αυτό το ρόλο; Πώς συμπεριφέρονταν οι συγκεκριμένοι;
 - Μαρία: Στην αρχή το πήρα αστεία και νόμιζα ότι είναι ένα μίκυ μάους, δεν περίμενα ότι θα είναι τόσο οδυνηρό. Τόσο οδυνηρό για μένα φυσικά, όχι για αυτούς, γιατί εμένα ήταν κάτι που δεν μου ταίριαζε. Επέλεξα όμως να το κάνω για λόγους οικονομικούς και αντέδρασα με αστείο τρόπο στην αρχή. Φυσικά στην πορεία συνήθισα, συμβιβάστηκα με αυτό. Είπα, αφού πρέπει να γίνει κι αυτό, ας γίνει και να τελειώνουμε. Κάποια στιγμή θα τελειώσουν όλα.

- Τηλεπαρουσιάστρια: Μέσα στα χρόνια της δουλειάς σου βλέπεις ότι αυξήθηκαν οι διαστροφές, μειώθηκαν ή παρέμειναν οι ίδιες;
- Μαρία: Αυξήθηκαν. Αυξήθηκαν και ραγδαία θα έλεγα. Αυξήθηκαν πάρα πολύ (...)
- Τηλεπαρουσιάστρια: Άρα Μαρία, περισσότερες φαντασιώσεις, περισσότερες διαστροφές, άνδρες που θέλουν να υποδυθούν τις γυναίκες και μαζοχισμός. Αυτό είναι το προφίλ γενικότερα, αυτό που έχεις εισπράξει. Είναι κάτι άλλο που θέλεις να προσθέσεις;
- Μαρία: Το έχω εισπράξει ναι. Το έχω εισπράξει ναι από επώνυμους και από ανώνυμους. Το έχω δει σε όλο τον κόσμο αυτό.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Οι άνθρωποι εξουσίας πώς λειτουργούν ως επί το πλείστον;
- Μαρία: Οι άνθρωποι εξουσίας είναι πολύ επιφυλακτικοί, είναι πολύ προσεκτικοί στις κινήσεις τους, αλλά, όταν εμπιστευθούνε την κοπέλα τότε ανοίγονται και λειτουργούν εντελώς με το ένστικτό τους, με τη φαντασίωσή τους. Δεν ανοίγονται εύκολα και δεν πηγαίνουν τυχαία σε τέτοιου είδους καταστάσεις. Πρέπει να εμπιστευτούν εκείνο που κάνουν και αυτό, γιατί έχουνε κάποια εξουσία, κύρος.
- Τηλεπαρουσιάστρια: Έχεις δει διαφορές από επαγγέλματα σε επαγγέλματα σε θέματα ερωτικής συμπεριφοράς;
- Μαρία: Είναι όλοι οι ίδιοι, το επάγγελμα διαφέρει, μόνο αυτό.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συνέντευξης η οθόνη μοιράζεται στα δύο (split-screen). Στην μια πλευρά παρουσιάζεται η γυναίκα, καθισμένη με την πλάτη στην κάμερα (ούτως ώστε να μην φαίνεται το πρόσωπό της) και στην άλλη παρουσιάζεται το γραπτό κείμενο της συνέντευξης (ερωτήσεις τηλεπαρουσιάστριας και απαντήσεις ιερόδουλης).

Ακολούθησε συζήτηση στο στούντιο με τους καλεσμένους, οι οποίοι σχολίασαν τα όσα προαναφέρθηκαν από τη Μαρία.

Έπειτα από τηλεφωνική παρέμβαση τηλεθεάτριας, η παρουσιάστρια απεύθυνε ερώτηση στον σεξολόγο που ήταν παρών .

- Τηλεπαρουσιάστρια: *Μια έγκυος μπορεί να έχει κανονικές ερωτικές επαφές με το σύντροφό της;*
 - Κυριάκου: *Η εγκυμοσύνη δεν είναι ασθένεια. Μέχρι και την τελευταία μέρα μπορεί να έχει σεξουαλικές επαφές. Άρα να μην το παίρνουμε ότι επειδή υπάρχει εγκυμοσύνη πρέπει να σταματήσει η σεξουαλική επαφή. Υπάρχουν όμως κάποιοι λόγοι που ο γυναικολόγος θα πει ότι αυτή την περίοδο δεν επιτρέπονται οι σεξουαλικές επαφές. Αλλά όταν έχουμε μια ομαλή εγκυμοσύνη βεβαίως και μπορούμε να έχουμε.*
 - Τηλεπαρουσιάστρια: *Όταν χάνει το ενδιαφέρον ο σύζυγος;*
 - Κυριάκου: *Αυτό παρατηρείται άμα αρχίζει το σώμα της γυναίκας... ναι ο σύζυγος να μην έχει αυτή την ερωτική επιθυμία*
 - Τηλεπαρουσιάστρια: *Είναι φυσιολογικό να συμβαίνει;*
 - Κυριάκου: *Ναι είναι φυσιολογικό αυτό το πράγμα. Όμως έχω πει και προηγουμένως ότι η σεξουαλική επαφή είναι πολύ πλατιά. Μπορούμε να προσφέρουμε πολλά στο σύντροφό μας, χωρίς να επικεντρωθούμε μόνο στη διείσδυση μέσα στον κόλπο.*
- (...)
- Τηλεπαρουσιάστρια: *Τι θέλει ο άνδρας, τι θέλει η γυναίκα; Έτσι από την πείρα σας.*
 - Κυριάκου: *Ο άνδρας να πούμε καταρχήν ότι έχει συνεχώς το σεξ μέσα στο μυαλό του. Το έχει πολύ ψηλά μέσα στις προτεραιότητές του. Η γυναίκα δεν το έχει τόσο ψηλά όσο ο άνδρας. Όμως από τη στιγμή που θα μάθουμε να σεβόμαστε ο ένας τον άλλο και να ξέρουμε μέχρι που μπορούμε να*

προχωρήσουμε και να σταματήσουμε θα υπάρξει και η αρμονική συμβίωση. Αυτό που ζητά η γυναίκα από τον άνδρα, το ανέφερε προηγουμένως μια κυρία και το αφήσαμε ασχολίαστο, ζητά η γυναίκα την επιβεβαίωση (...)

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στο στούντιο παρουσιάζονται στην οθόνη οι πιο κάτω υπότιτλοι – σχόλια (σχετικά με το θέμα συζήτησης): *«Ο έρωτας είναι συναισθηματική σχέση. Τα περισσότερα ζευγάρια στις μέρες μας δεν έχουν πολύ καλή ερωτική ζωή ... Γιατί; Από τη μια – μας λένε οι ειδικοί – οι νέοι βιάζονται να κτίσουν μια ερωτική ιστορία χωρίς να κοπιάζουν ιδιαίτερα και χωρίς να εκφράζουν από τα βάθη της ψυχής τους την αναγκαιότητα της ματαίωσης του εγωισμού τους. Από την άλλη, δεν αφήνουν το περιθώριο να προσφέρουν τον καλύτερό τους εαυτό στον σύντροφό τους και όλα γίνονται βιαστικά. Ποια είναι η διαφορά της υγιούς ερωτικής ζωής, που είναι απαραίτητη και για την ψυχική υγεία από τη διαστροφή; Σήμερα εισβάλλουμε στα άδυτα της κρεβατοκάμαρας μιας γυναίκας που πουλούσε τον εαυτό της – όπως είπε – για να ζήσει. Δεν εξετάζουμε γιατί και πως. Μέσα στα πλαίσια αλλαγής ζωής που επιθυμεί να κάνει από τα βάθη της ψυχής της, μαθαίνουμε συγκλονισμένοι για το προφίλ ενός κόσμου που ζει την ερωτική ανεπάρκεια και ακόμη, μερικές φορές και τη διαστροφή. Σήμερα καταθέτει την εμπειρία απευθυνόμενη στις νέες γυναίκες λέγοντας «μακριά από αυτή τη δουλειά – αν γυρνούσε ο χρόνος πίσω δεν θα την επέλεγα για όλα τα λεφτά του κόσμου». Ανοίγει λοιπόν την καρδιά της και μας μιλά για ό, τι χειρότερο είδαν τα μάτια της και για ό, τι δεν φανταστήκαμε ποτέ ότι υπάρχει «πολλοί ομοφυλόφιλοι παντρεύονται – μας λέει – χωρίς ποτέ να εκφράσουν την ομοφυλοφιλία τους – μας εξομολογείται. Ακόμη, ότι οι άνδρες κάτω από την ηλικία των 30 εκφράζουν όλο και περισσότερο διαστροφές... ».*

Τα πιο πάνω επαναπροβάλλονται (4 συνολικά φορές) κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

2. Στις 7/6/2007, μεταξύ των ωρών 14:50 – 16:50, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή **«Με αγάπη»**, κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκε λεκτικό περιεχόμενο, το οποίο δεν ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών,

κατά παράβαση του Κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **7/6/2007**, μεταξύ των ωρών **14:50 – 16:50**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή **«Με αγάπη»**. Πριν από την έναρξη της σειράς ο σταθμός μετέδωσε την ακουστική προειδοποίηση **«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών»** καθώς και την οπτική ένδειξη **(12)**. **Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του επεισοδίου**, αφού κατά τη διάρκειά του μεταδόθηκε λεκτικό περιεχόμενο ακατάλληλο για ανηλίκους κατά παράβαση του **Κανονισμού 22 (1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **7/6/2007**, μεταξύ των ωρών **14:50 – 16:50**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή **«Με αγάπη»**, η οποία είχε ως **κεντρικό θέμα το σεξ και την ερωτική ζωή**, χωρίς ο σταθμός να μεριμνήσει ώστε η εκπομπή να μεταδοθεί εκτός οικογενειακής ζώνης ή να κάνει τις αναγκαίες **αναπροσαρμογές**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 33 (2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος του κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης (Χρίστος Πατσαλίδης & Συνεργάτες) έστειλε επιστολή ημερομ. **6/9/2007** στην οποία αναφέρει τα ακόλουθα:

«Με την παρούσα σας πληροφορούμε ότι επιθυμούμε να παρευρεθούμε κατά την εξέταση της ως άνω υπόθεσης εκ μέρους των πελατών μας SIGMA RADIO TV PUBLIC LTD, οπότε και θα παραθέσουμε τις θέσεις των πελατών μας.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **12/3/2009** κάλεσε το σταθμό να παρευρεθεί ενώπιον της στις 23/3/2009, κατά την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **19/3/2009** ενημέρωσε το σταθμό ότι η εξέταση της συγκεκριμένης υπόθεσης που ήταν προγραμματισμένη για τις 23/3/2009 αναβλήθηκε και ότι ορίζεται εκ νέου στις 8/4/2009.

Εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος του κ. Ανδρέας Παρασκευά (Χρίστος Πατσαλίδης & Συνεργάτες) έστειλε επιστολή ημερομ. **8/4/2009** στην οποία αναφέρει τα ακόλουθα:

«Ως προς τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μας, παρακαλώ σημειώστε τα πιο κάτω:

Οι πελάτες μας αρνούνται τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν και είναι η θέση τους ότι η συγκεκριμένη εκπομπή ήταν κατάλληλη για ανηλίκους καθότι η γλώσσα και/ή το λεκτικό που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εκπομπής δεν ήταν υβριστικό ή χυδαίο, οι συμμετέχοντες στην εκπομπή ήταν πολύ προσεκτικοί στα όσα ανέφεραν και σε καμιά περίπτωση μπορούσαν να βλάψουν τους ανηλίκους.

Η εκπομπή «Με αγάπη» καταπιάνεται με διάφορα κοινωνικά φαινόμενα και/ή προβλήματα που απασχολούν την κοινωνία μας και το γεγονός ότι στην εκπομπή γίνεται αναφορά στη

ζωή μιας ιερόδουλης δεν σημαίνει δίχως άλλο ότι η εκπομπή ήταν ακατάλληλη για ανηλίκους.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι η μετάδοση της εν λόγω εκπομπής έγινε κατά παράβαση του κανονισμού 33(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 είναι η θέση μας ότι δεν πληρούνται στην υπό εξέταση περίπτωση οι προϋποθέσεις που θέτει ο εν λόγω κανονισμός. Ο κανονισμός 33(2) αναφέρεται σε εκπομπές με κεντρικό αντικείμενο το σεξ. Η συγκεκριμένη εκπομπή δεν είχε ως κεντρικό αντικείμενο το σεξ αλλά ως κεντρικό θέμα τη ζωή μιας ιερόδουλης και τις περιστάσεις που την οδήγησαν να κάνει αυτό το επάγγελμα, καθώς και την κοινωνική διάσταση ενός τέτοιου φαινομένου, την αναζήτηση των αιτιών και/ή των λόγων που μπορούν να οδηγήσουν οποιοδήποτε πρόσωπο σε τέτοιου είδους πράξεις αλλά και τις συνέπειες του φαινομένου αυτού. Το κεντρικό θέμα της εκπομπής σε ουδεμία περίπτωση αφορούσε το σεξ και αυτό καθίσταται φανερό και από τα αποσπάσματα που συμπεριλαμβάνονται στο κατηγορητήριο. Επίσης αυτό προκύπτει και από το ότι στην εκπομπή παρευρισκόταν ειδικοί οι οποίοι εξήγησαν τα αίτια και/ή τους λόγους που μπορούν να οδηγήσουν οποιοδήποτε άτομο σε τέτοιου είδους πράξεις.

Ως προς τις υπόλοιπες κατηγορίες είναι η θέση μας ότι η εν λόγω εκπομπή ήταν κατάλληλη για παιδιά άνω των 12 ετών και ο σταθμός έλαβε τα απαραίτητα μέτρα, δηλαδή ακουστική προειδοποίηση πριν την έναρξη της εκπομπής.

Ενόψει των πιο πάνω, ευσεβάστως υποβάλλω ότι οι κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μου πρέπει να αποσυρθούν ως νομικά και πραγματικά αβάσιμες.»

Ωστόσο, η εξέταση της υπόθεσης που ήταν προγραμματισμένη για τις 8/4/2009 αναβλήθηκε λόγω απουσίας του Μέλους κ. Μαρίας Δωρίτη και ορίστηκε εκ νέου για τις 13/5/2009.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν

προσεκτικής παρακολούθησης της σχετικής βιντεοκασέτας που περιλαμβάνει τη μετάδοση της συγκεκριμένης εκπομπής κρίνουμε ότι:

Στις **7/6/2007**, μεταξύ των ωρών **14:50 – 16:50** ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή «*Με αγάπη*», κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκε συνέντευξη πρώην ιερόδουλης, χωρίς ο σταθμός να διασφαλίζει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο της εκπομπής που παρακολουθούν (υποστοιχείο 1). Επίσης, μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή που δεν ήταν κατάλληλη για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών (υποστοιχείο 2), η εν λόγω εκπομπή είχε σήμανση (12), χωρίς όμως αυτό να ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό της, αφού προβλήθηκε λεκτικό περιεχόμενο ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών (υποστοιχείο 3). Επίσης, μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης εκπομπή με κεντρικό θέμα συζήτησης το σεξ, χωρίς να γίνουν (από το σταθμό) οι αναγκαίες προσαρμογές (υποστοιχείο 4).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «η συγκεκριμένη εκπομπή ήταν κατάλληλη για ανηλίκους καθ' ότι η γλώσσα και/ή το λεκτικό που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εκπομπής δεν ήταν υβριστικό ή χυδαίο, οι συμμετέχοντες στην εκπομπή ήταν πολύ προσεκτικοί στα όσα ανέφεραν και σε καμιά περίπτωση μπορούσαν να βλάψουν τους ανηλίκους», η Αρχή δεν τον αποδέχεται. Η Αρχή επισημαίνει ότι η ζωή και η εξιστόρηση των προσωπικών εμπειριών μιας πρώην ιερόδουλης δεν αποτελούν κατάλληλο ραδιοτηλεοπτικό προϊόν για παιδιά και ως εκ τούτου δεν μπορεί να μεταδίδονται τη συγκεκριμένη ώρα, δηλαδή απόγευμα.

Επιπλέον, η Αρχή υπογραμμίζει ότι οι αναφορές που έγιναν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης της ιερόδουλης στην παρουσιάστρια στα πλαίσια της εκπομπής, ανάμεσα σε άλλα και για «*περιπτώσεις ανδρών που ήθελαν να έχουν ρόλο γυναίκας*» (ερώτηση παρουσιάστριας) και «*έχω συναντήσει άτομα που έρχονται καθαρά με γυναικεία εσώρουχα, καθαρά απέξω αντρικό κοστούμι και από μέσα γυναικεία εσώρουχα σε όλο τους*

το μεγαλείο» (απάντηση ιερόδουλης), ή για «φαντασίωση που ζητά ο πελάτης» (ερώτηση παρουσιάστριας) και «φαντασίωση με πολλή διαστροφή, με πολύ μαζοχισμό, κάτι διαφορετικό που δυστυχώς για τον Α ή Β λόγο δεν μπορούν να το ζητήσουν από τις συζύγους τους» (απάντηση ιερόδουλης), όπως επίσης και οι αναφορές στις τιμές «20 λίρες ήταν το εντελώς απλό πρόγραμμα που ήτανε το μασάζ και η εκτόνωση με το χέρι, 30 λίρες ήτανε μασάζ και στοματικό, 40 λίρες ήτανε μασάζ και έρωτας και γύρω στις 60-70 λίρες ήτανε το πρόγραμμα το μαζοχιστικό» σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται ότι είναι κατάλληλες για ανηλίκους.

Σχετικά με τη θέση του σταθμού ότι «η συγκεκριμένη εκπομπή δεν είχε ως κεντρικό αντικείμενο το σεξ αλλά ως κεντρικό θέμα τη ζωή μιας ιερόδουλης», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Συγκεκριμένα, η Αρχή επισημαίνει ότι η αναφορά και η συζήτηση για τις ερωτικές εμπειρίες μιας πρώην ιερόδουλης έχει ως κεντρικό αντικείμενο και το σεξ. Στα πλαίσια της εκπομπής, η οποία έχει ως κύριο θέμα την παρουσίαση και συζήτηση για τη ζωή ιερόδουλης, το θέμα της όλης εκπομπής αποτελεί ουσιαστικά παρουσίαση σεξουαλικής δραστηριότητας. Επομένως, από τη στιγμή που το θέμα της εκπομπής ήταν οι προσωπικές εμπειρίες μιας ιερόδουλης, αναπόφευκτα θέμα της ήταν και η σεξουαλική δραστηριότητα.

Επιπλέον, η Αρχή υποστηρίζει ότι η επιλογή από το σταθμό της μέρας και ώρας προβολής της εκπομπής που περιλάμβανε και το επίδικο θέμα ήταν ακατάλληλη, καθώς ήταν πολύ πιθανό το τηλεοπτικό κοινό τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή να αποτελείται και από ανηλίκους. Επίσης, ο σταθμός δεν φρόντισε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή ακούν.

Η Αρχή θεωρεί ότι ο σταθμός δεν επέλεξε την ενδεδειγμένη ώρα μετάδοσης των επίδικων αναφορών και ότι δε φρόντισε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν παρακολουθούν την επίδικη εκπομπή.

Στην προκειμένη περίπτωση το περιεχόμενο της εκπομπής σε συνδυασμό με την ώρα προβολής της (νωρίς το απόγευμα) επέβαλλε ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένου ότι τη συγκεκριμένη ώρα πολύ πιθανό να παρακολουθούσαν το σταθμό και ανήλικοι τηλεθεατές.

Ως προς τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «η εν λόγω εκπομπή ήταν κατάλληλη για παιδιά άνω των 12 ετών και ο σταθμός έλαβε τα απαραίτητα μέτρα δηλαδή ακουστική προειδοποίηση πριν την έναρξη της εκπομπής» η Αρχή δεν τον κάνει δεκτό και επαναλαμβάνει ότι **εντός οικογενειακής ζώνης ο σταθμός οφείλει να μεταδίδει προγράμματα κατάλληλα για όλο το κοινό.**

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **κανονισμών 21(5)** (υποστοιχείο **1**), **21(6)** (υποστοιχείο **2**), **22(1)** (υποστοιχείο **3**) και **33(2)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 88/2007(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Σεπτεμβρίου 2009

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίτη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Άντρου Μιχαηλίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **13 Μαΐου 2009** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1) και 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.–(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.»

21.–(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών».

22.–(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο Τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά,

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής,

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (ii) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών
- (v) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

33.–(2) «Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνεται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες ιστορίες (reality shows), λαμβάνουν υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός οικογενειακής ζώνης και κάμνουν τις αναγκαίες αναπροσαρμογές.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 10.08.2009 κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε

περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο σταθμός με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Ανδρέα Παρακευά (Χρίστος Πατσαλίδης & Συνεργάτες) ημερομ. **18/8/2009**, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Ενεργώντας εκ μέρους των πελατών μας SIGMA RADIO TV LTD, παρακαλώ όπως λάβετε υπόψη τα πιο κάτω για σκοπούς μετριασμού της ποινής:

Παρακαλώ λάβετε υπόψη ότι η εκπομπή «Με αγάπη» μεταδιδόταν καθημερινά εντός οικογενειακής ζώνης και φέρει πάντοτε τη σήμανση (K) καθώς το περιεχόμενο της συνάδει με τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις εκπομπές που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Παρακαλώ όπως ληφθεί υπόψη κατά την επιβολή της ποινής ότι οι παραβιάσεις στις οποίες κρίθηκαν ένοχοι οι πελάτες μας στηρίζονται στα ίδια ακριβώς γεγονότα και ως εκ τούτου τυχόν επιβολής ξεχωριστής ποινής για κάθε μια παράβαση θα οδηγούσε στο να τιμωρηθούν οι πελάτες μας δυο και/ή περισσότερες φορές για το ίδιο αδίκημα. Παρακαλώ όπως λάβετε υπόψη το γεγονός ότι έχουν παρέλθει σχεδόν 2 χρόνια από τη διάπραξη των εν λόγω παραβάσεων.

Ο σταθμός απολογείται για τη διάπραξη των εν λόγω αδικημάτων και υπόσχεται ότι από τούδε και στο εξής θα είναι πιο προσεκτικός κατά την μετάδοση εκπομπών εντός της οικογενειακής ζώνης. Ο σταθμός υπόσχεται ότι θα συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία και ζητά την επιείκεια σας. Ο σταθμός προβαίνει στην παρούσα απολογία άνευ βλάβης των δικαιωμάτων του για τυχόν λήψη δικαστικών μέτρων.»

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «η εκπομπή «Με αγάπη» μεταδιδόταν καθημερινά εντός οικογενειακής ζώνης και φέρει πάντοτε τη σήμανση (K) καθώς το περιεχόμενο της συνάδει με τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις εκπομπές που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης» η Αρχή υπογραμμίζει ότι στις 7/6/2007 η συγκεκριμένη εκπομπή μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και είχε σήμανση (12), ενώ το περιεχόμενό της δεν ήταν κατάλληλο και για ανηλίκους. Στα πλαίσια της εκπομπής

παρουσιάστηκε και συζητήθηκε η ζωή μιας πρώην ιερόδουλης και το θέμα της εκπομπής αποτελούσε ουσιαστικά παρουσίαση σεξουαλικής δραστηριότητας. Η Αρχή τονίζει ότι εντός οικογενειακής ζώνης ο σταθμός έχει υποχρέωση να μεταδίδει προγράμματα κατάλληλα για όλο το κοινό.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι το θέμα της εκπομπής που αφορούσε στην εξιστόρηση των προσωπικών εμπειριών μιας πρώην ιερόδουλης δεν αποτελεί κατάλληλο ραδιοτηλεοπτικό υλικό για παιδιά. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι εκφράσεις όπως *«φαντασίωση με πολλή διαστροφή, με πολύ μαζοχισμό, κάτι διαφορετικό που δυστυχώς για τον Α ή Β λόγο δεν μπορούν να το ζητήσουν από τις συζύγους τους»* (απάντηση ιερόδουλης), όπως επίσης και οι αναφορές σε τιμές *«20 λίρες ήταν το εντελώς απλό πρόγραμμα που ήτανε το μασάζ και η εκτόνωση με το χέρι, 30 λίρες ήτανε μασάζ και στοματικό, 40 λίρες ήτανε μασάζ και έρωτας και γύρω στις 60-70 λίρες ήτανε το πρόγραμμα το μαζοχιστικό»*, οι οποίες ακούστηκαν κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης εκπομπής, σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται ότι είναι κατάλληλες για ανηλίκους.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο σταθμός δεν επέλεξε κατάλληλη ώρα για προβολή της εκπομπής με το εν λόγω περιεχόμενο και ο σταθμός δεν μερίμνησε ώστε οι ανήλικοι να μην παρακολουθούν το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Η Αρχή, για πολλοστή φορά, επαναλαμβάνει ότι η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι και οι σταθμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό το διοικητικό πρόστιμο των €5.000, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **7/6/2007** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**), το διοικητικό πρόστιμο των **€5.000** –.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1), η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3), η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4), η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€5.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου